

LATVIJAS ZEME UN ĻAUDIS

Kārlis Ulmanis

✓ Bet kas tad ir tēvija un tēvzeme? Es jums došu vienu atbildi: tā ir tēvu un tēvu tēvu kapu kopiņas, ģimene, dzimta, mājas un darba vieta, pagasts, draudze un kopā visa valsts. Tēvija un tēvzeme ir mātes nerimstošā mīlestība, kuras rūpes sasniedz katru savu dēlu. Tā ir tēva siltā sirds un tulznainās rokas. Tēvzeme mums visiem ir ar šīm rokām uzceltā mūsu valsts Latvija. No senseniem laikiem katrs upuris tēvijas labā ir uzskatīts kā augstāko tikumu izpaušme (1937).

✓ Tēvzemes mīlestība ir augstākā mīlestība (1938).

✓ Tikai ar tevi, mana tēvzeme, es varu celties! (1935).

✓ Mūsu pašu spēks, mūsu tautas spēks mūs uztur, tas mūs nes uz priekšu – mūsu tautas griba, viņas ciešā apņemšanās stāvēt un krist par sevi, stāvēt un krist par brīvo neatkarīgo Latviju (1919).

✓ Ko tu no savas puses esi darījis, lai palīdzētu Latvijai nostiprināties saimnieciski un politiski? Vai tikai kritizējis citu kļūdas – patiesas un izdomātas, meklējis tās un skaitījis, jeb vai arī pats smadzenes un rokas pie darba licis, nebaidīdamies no kļūdām, neizdevībām

MĒS – LATVIJĀ. MĒS UN LATVIJA

Foto: Valdis Kranklis

TEV, LATVIJA, 91 SVECĪTE!

IVARS KALNIŅŠ

*Latvija, Latvija!
Dzimtene mana! Tu – labā!
Likteņa zvanā kāds jaunu
laikmetu sit...
Latviešu dvēseles senseno
brīnumu glabā,
Novembrī skaistāko vārdu –
Astonņpadsmīt!*

Latvija nav tikai maza valstiņa lielajā pasaulē, tā ir arī mūsu tēvzeme. Tajā ir dzīvības un zaļumu pilni meži, debeszili ezeri, pilis un muižas, dižozoli, Gauja, Dzintara jūra – tāda skaistuma nekur citur pasaulē nav. Mūsu senči cīnījās par Latviju un veica daudz varoņdarbu, lai pasargātu savu tēvzemi no dažādiem svešzemju iekarotājiem. Mums ir Dziesmu un Deju svētki ar tūkstošiem dziedātāju un dejojāšu, balti Ziemassvētki, Jāņi ar alu un sieru, jautri hokeja fani, Cūkmens,

folklora, rupjmaize un, protams, mums ir arī sava Latvijas Nedzirdīgo savienība.

Mūsdienās katrs vēlas kaut ko labāku un lielāku. Daudzi šobrīd vēlas pārcelties uz citu valsti, tīkojot pēc laimīgās vietas, nemaz nenojaušot, ka tajā jau dzīvo, un, ja vien mazliet pacenstos, tad dzīvot kā karaļi. Mums vajadzētu atcerēties, kā nācās dzīvot mūsu senčiem, kā pret viņiem izturējās dažādi vācu, zviedru, poļu u.c. kungi, kas apspieda. Un kā latvieši leja savas asinis, lai jaunā paaudze varētu dzīvot savā zemē paši kā kungi. Ja mēs tagad tā izturamies pret savu zemi, vai mēs maz esam to pelnījuši? Katram par to būtu jāpadomā, cik ļoti liels paldies jāsaņem visiem šiem cilvēkiem, kuri mira kaujās, izsūtījumā vai no pātagas cirtieniem, saglabājot uzticību savai dzimtenei.

Reizēm es prātoju, kādam gan ir jābūt īstam latvietim.

Īstam latvietim jābūt lepnam, kad redz Latvijas sarkanbaltsarkano karogu, jāpieceļas kājās ikreiz, kad atskan valsts himna. Par savu valsti jārunā tikai labu, kā arī jācieņa citi. Nav nozīmes maciņa biežumam, vecumam vai dzīves pieredzei. Mēs visi esam vienādi, jo esam Latvijas pilsoņi, kopāliela ģimene, kura dzīvo pasaulē visjaukākajā valstiņā – Latvijā. Un visu mūsu galvenais uzdevums – ir kalpot tai.

Latvijas dzimšanas dienas svētkos novēlu: lai jūsu prieks, lepnums, atmiņas par tēvzemi ir tā gaisma, kurā jūs paši starojat, sildāt citus un rodat mierinājumu – ir un būs labi! Lai šeit un visur tur, kur dzīvo un strādā latvieši, ir daudz patiesu, Latviju mīlošu cilvēku, kuri gudri un tālredzīgi pilnveido sevi, rūpējas par savu ģimeni un savu valsti, lai tajā laimīgi un droši dzīvot! Labklājību, laimi un saules mūžu Latvijai! ▲

KO MUMS NOZĪMĒ 18. NOVEMBRIS

RASMA ŠTEINBERGA
(73 gadi, Rīga)

Esmu represētā, mani izsūtīja kopā ar visu ģimeni. Man bija 5 gadi, bet vēl tagad atceros, kā mūs saņēma ciet trijos naktī. Dzīvojām laukos, vispirms mūs aizveda uz Valmieru, tur šķiroja: sievietes

atsevišķi, vīriešus atsevišķi, ģimenes tika izšķirtas, bērni palika kopā ar mātēm. Apstākļi bija šausmīgi, gribējās ēst, bet pat vietējiem pāri palikušos kartupeļus nedrīkstēja ņemt, teica, lai tie paliek meža zvēriem. Tās šausmas un ļaunumu nekad nevarēšu aizmirst. Septiņu gadu vecumā saslimu un zaudēju dzirdi, ne ārsta, ne zāļu tur, protams, nebija,

izdzīvot vajadzēja pašiem. Es uz Latviju atbraucu jau 1945. gadā, bet mamma atbrauca 1948. gadā un bija tik naiva, ka pieteicās milicijā. Viņu uzreiz apcietināja un izsūtīja atkal. Atbrīvoja tikai pēc Staļina nāves. Kad Latvija atguva neatkarību, es biju ļoti priecīga, jo tagad var cerēt, ka tādas šausmas vairs neatkārtosies.

Turpinājumu lasiet 2. lpp.

*Latvijas zeme un laudis
Sākumu lasiet 1. lpp.*

un citu kritikas un uzbrukumiem? Nu saki, ko tu esi darījis (1927)?

✓ Tikai vienu nedrīkst zaudēt – savu sirds dedzību, šo dvēseles starojumu, šo vīziju par nākotnes mirdzumu un varenību, ja tā paliks dzīva, tad tauta uzvarēs visas grūtības, paliks dzīva un dzīvos mūžīgi (1937).

✓ Latvija nav un nedrīkst būt viņas pilsoņiem tikai vietas jēdziens. Latvijas vārdam un Latvijas idejai vajag degt mūsu sirdīs ar karstu un gaišu liesmu (1923).

✓ Zeme neprasa, kādā valodā arājs ar viņu runā, zeme prasa, lai arājs to koptu un mīlētu (1916).

✓ Darbs ceļ vīru, bet tikai tāds darbs, kas labi padarīts, un nevis tas, ko mēs domājam kādreiz darīt (1922).

✓ Tēvzeme, tauta, viņas nākotne, labklājība, spēks, stiprums un uzplaukums ir augstākais, pie kā mēs varam strādāt, un skaistākais mērķis, ko mēs varam sev stādīt (1936).

✓ Mums visi spēki jāliek darbā, lai tagad neviens neaizkļīst no mūsu pašu zemes svešumā. Lai arī cik vilinoši tur liktos, paliksim pašu zemē (1920).

✓ Ja mēs katrs savu pienākumu pildīsim, tad netrūks svētības ne tautai, ne mūsu valstij (1935).

Latvijas Valsts prezidenta (1934 – 1940) Kārļa Ulmaņa atziņas apkopojas:
ILZE KOPMANE

*Ko mums nozīmē...
Sākumu lasiet 1. lpp.*

RŪTA FELDMANE
(represētā meita,
Rīga)

Manu tēvu izsūtīja 1945. gadā. Tēvs bija mežabrālis. Bet ģimenē visi man noklusēja par šiem notikumiem, es neko nezināju līdz 1991. gadam, kad Latvija kļuva par neatkarīgu valsti. Tikai tad, kad man visu izstāstīja, es sapratu, kāpēc pēc tēva aresta mamma centās, lai mūsu ģimene tik bieži mainītu dzīvesvietu. To viņa darīja aiz bailēm, ka mūs arestēs un izsūtīs kā pārējos ģimenes locekļus.

Šīs bailes bija tik lielas, ka izzuda tikai tad, kad Latvija pasludināja neatkarību.

Tāpēc 18. novembris man ir ļoti nozīmīga diena, kā simbols brīvībai.

ĒVALDS ABAKOKS
(83 gadi, Rīga)

Atceros, tas bija 1937. gadā, mācījos Valmieras vārdzirdīgo skolā. Toreiz, kad svinēja 18. novembri, es redzēju Kārli Ulmani, kā viņš stāvēja un māja tautai ar roku. Šajos svētkos bija arī lāpu gājiens.

Esmu priecīgs, ka Latvija atkal ir brīva, atkal var svinēt savu neatkarību un rīkot arī lāpu gājienu.

JĀNIS JAURĒNS - JURKA (80 gadi, Rīga)

Mani izsūtīja 1949. gadā, es biju nokļuvis izsūtāmo sarakstā tāpēc, ka strādāju pie saimnieka. Tā arī visus, kas strādāja pie saimnieka, iekļāva izsūtāmo sarakstos kā budžus. Izsūtījumā es kļuvi par brigadieru celtniecībā, atgriezos Latvijā 1957. gadā.

Latvijas proklamēšanas diena ir lieli svētki, un tos vienmēr vajag svinēt.

PĒTERIS ZENĶIS
(79 gadi, Rīga)

Arī mani izsūtīja 1949. gadā, kad izsūtīja tā saucamos budžus, – tā komunisti dēvēja lauku saimniekus. Mani izsūtīja kā budzi, lai gan es pie saimnieka biju tikai kalps.

Fotogrāfijā no kreisās: A. Barons, P. Zenķis, J. Jaurēns - Jurka, R. Šteinberga, R. Feldmane, Ē. Abakoks.

Foto: Zigmārs Ungurs

Atceros, kā 18 dienas mūs, izsūtītos, veda ar vilcienu uz Sibīriju, nokļuvi Amūras apgabalā. Izsūtījumā es strādāju mežā, atgriezos 1957. gadā.

Labi, ka tagad Latvija ir brīva un nekas tāds vairs nevar atkārtoties.

ARNIS BARONS
(71 gads, Rīga)

Mani izsūtīja 1941. gadā, bija līdzīgs liktenis kā pārējiem, bet tagad ar prieku pieminu Latvijas neatkarības svētkus.

Nekad vairs negribu just krievu automāta stobru sev pie krūtīm.

VALĒRIJA KREICBERGA
(67 gadi, Rīga)

Es biju ļoti maza, bet labi atceros vēl pirmo krievu okupāciju, gadu pirms kara. Nespēju aizmirst arī tos notikumus 1949. gada martā, kad mūs izsūtīja. Tas bija briesmīgi, un dzīvi man saglabājies atmiņā. Tāpēc man arī vēl tagad, kad Latvija kļuvusi brīva, tomēr nav īstas drošības sajūtas, jo okupācijas sekas palikušas. Piemēram, Rīgas mērs Ušakovs izvairās no atbildes par Latvijas okupācijas faktu. Tas neviens drošību un neļauj man – latvietei justies Latvijā kā noteicējai. Protams, 18. novembris ir svētki, galvenais, lai neatkārtotos staļinisma šausmas!

MONIKA SENKĀNE
(58 gadi, Rēzekne)

18. novembris ir Latvijas Republikas proklamēšanas diena. Nemot vērā pašreizējo situāciju valstī, domāju, ka īpaši svinēt nav

pamata. Tomēr šo dienu sirdī vienmēr paturu.

Padomju laikos par svinešanu nedrīkstēja pat domāt, tāpēc šos svētkus man atmiņā glabā tikai no neseniem laikiem. Vairāk atceros, kā to klusi svinējām nedzirdīgo biedru lokā.

Visi biedri salīdzina, kā bija padomju laikos un kā pēc tam, kā dzīvojam Latvijā agrāk un kā tagad klājās.

Tagad ir vairāk brīvības un vispār labāk dzīvot, kaut arī situācija valstī nav spīdoša. Piemēram, es nevaru sūdzēties, man ir pensija, bet citi, kam sliktāka situācija, varbūt domā savādāk. Agrāk tomēr nebija tādas brīvas sajūtas, jo dzīvojam zem svešas varas, pēc sveša diktāta.

Tagad daudzi aizbrauc. Es teikšu patriotiskā noskaņā: nav labi, ka latvieši savu valsti atstāj! Taču brīvā valstī katrs dara, kā viņam labāk. Ja nevar nomaksāt rēķinus, izskolot bērņus, iegādāties pašu nepieciešamāko dzīvei, tad laikam patriotisms gribot negribot jāmet malā.

Bet gribētos, lai tie, kas aizbrauc piepelnīties, tomēr atkal pēc laika atgrieztos dzimtenē, jo mūsu tauta nav tik lielā skaitā un patiesi dārgs Latvijai ir katrs cilvēks.

Arī mūsu Rēzeknes biedrībā jaunieši jau sāk apspriest došanās uz ārzemēm, lai piepelnītos. Bet priecē, ka viņi tomēr plāno atgriezties! ▲

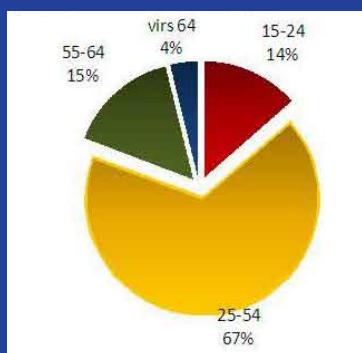
Interviju sagatavoja
ZIGMĀRS UNGURS.

*Turpinājumu lasiet
pēdējā lpp.*

PĒTĪJUMS VEIKSMĪGS UN LIETDERĪGS

ZIGMĀRS UNGURS

Daudzi LNS biedri augustā un septembrī iekļāvās pētījuma „Nedzirdīgajiem pieejamie sociālās rehabilitācijas pakalpojumi un reālās vajadzības” aptaujā. Pavisam tika intervēti 600 nedzirdīgie un 20 nedzirdīgo rehabilitācijas jomā praktizējoši speciālisti. Pētījuma mērķis – noskaidrot, vai esošie pakalpojumi apmierina nedzirdīgo vajadzības un kādi pakalpojumi vēl būtu nepieciešami. Aptauju veica 15 intervētāji visā Latvijā. No 600 aptaujātajiem nedzirdīgajiem vairums bija 25 – 54 gadus veci, sieviešu mazliet vairāk nekā vīriešu, un 91 % no visiem aptaujātajiem bija LNS biedrs.

No projekta „Klusuma pasaule” piedāvātajiem pakalpojumiem aptaujātie visvairāk grib izmantot informācijas nodrošinājuma pakalpojumus, bet no visiem pieejamajiem sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem par visnepieciešamākajiem atzīti šādi pakalpojumi: „Palīdzība un atbalsts sociālo problēmu risināšanā” un „Latviešu zīmju valodas tulka un komunikācijas pakalpojums”.

LNS sniegto pakalpojumu kvalitāte saņēmusi augstu novērtējumu, bet ar darbinieku attieksmi un laipnību apmierināti ir 89 % aptaujāto. Tas ir ļoti augsts novērtējums. Pētījuma materiāli ir apskatāmi LNS mājaslapā projekta „Klusuma pasaule” sadaļā.

Pētījuma veicēji izsaka lielu paldies visiem, kas piedalījās aptaujā un centīgi atbildēja uz jautājumiem! ▲

TULKI APGŪST JAUNAS ZĪMES

ZIGMĀRS UNGURS

13. oktobrī norisa kārtējais projekta „Klusuma pasaule” pasākums – tulku seminārs. Tas tika organizēts, lai paaugstinātu zīmju valodas prasmi zīmju valodas tulkiem un citiem speciālistiem, kuri strādā ar nedzirdīgajiem.

Pašlaik ļoti strauji mūsu ikdienā ienāk jauni vārdi un jēdzieni. Bieži vien nākas uz vietas izgudrot, ar kādu zīmi tos parādīt. Seminārā tulki apmainījās pieredzē, uzzināja jaunas zīmes un vienojās par to pielietošanu.

Izrādījās, ka vairāki tulki savā ikdienas darbā jau sākuši lietot citādas zīmes dažu ekonomisku terminu apzīmēšanai, nekā to mācīja seminārā.

Liepājas RB tulks Ainārs Ostvalds: „Bija tādi jēdzieni kā, piemēram, „aktīvs” un „pasīvs”, par kuriem seminārā mācīja citādas zīmes, nekā es biju pieradis lietot.”

Daugavpils RB tulks Regīna Katakina: „Seminārā apguvām zīmes tādiem vārdiem kā „hiperinflācija”, „emisija”, „diferencēta cena”. Manuprāt, tas priekš nedzirdīgajiem ir ļoti sarežģīti, viņiem nepietiks, ja parādīs zīmi, vajadzēs vēl gari skaidrot, ko šis jēdziens īsti nozīmē. Tomēr tulkiem jāzina arī visi jaunie, sarežģītie jēdzieni, sevišķi tiem, kuri tulko TV.”

Rēzeknes RB tulks Inese Geduša: „Seminārs, bez šaubām, bija lietderīgs, īpaši finanšu darījumu termini zīmju valodā. Personīgi es daudzas mācītās zīmes vienkārši sen nebiju lietojusi, bija derīgi atsvaidzināt atmiņu. Nodarbības arī apzinājām zīmes, kādas tiek lietotas pašlaik, kā arī noteicām tās, kuras vēl ir jāprecizē, jāizvēlas viena noteikta zīme vārda apzīmēšanai.

Pasākums norisa ļoti gaišā noskaņā, patīkami, ka to vadīja cilvēki ar dzirdes traucējumiem.” ▲

Foto: I. Kristoforova

TEMATISKIE PASĀKUMI, PĀRGĀJIENI, IZSTĀDES UN CITAS AKTIVITĀTES

JELGAVNIEKI IEPAZĪST VIDZEMI

Ivars Kalniņš, foto Māra Lasmane

Rīgas biedrība jelgavniekiem noorganizēja tematisko pasākumu „Labākie gadi”.

Tas notika nevis pašu mājās, bet gan Vidzemē, Ieriķos. Jelgavniekiem palaimējās ar labu laiku, tāpēc šis pasākums notika brīvā dabā. Viņi nevien baudīja Vidzemes dabas skaistumu, bet guva arī plašāku informāciju par dzimšanas dienas

nozīmi cilvēku dzīvē, horoskopiem un apsveikumiem. Neizpalika arī senču novērojumu salīdzināšana un rotaļas. Ieriķos viņi vēroja neparastas ūdensdzirnavas. Projekta dalībnieki iepazīna arī Siguldu un Cēsis.

AKTIVITĀTES RĒZEKNĒ

Mārīte Truntika, teksts un foto

Rēzeknes RB biedri devās kopējā izziņas gājienā uz Latgales Kultūrvēstures muzeju, lai iegūtu jaunas zināšanas par savas pilsētas vēsturi.

Latgales kultūrvēstures muzejā ar ekspozīciju „Rēzekne – laikmeta griežos” grupu iepazīstināja muzeja galvenā krājumu glabātāja S. Ribakova. Pasākuma dalībnieki ar lielu interesi vēroja izstādes priekšmetus: senus darbarīkus, apģērbus,

Turpinājumu lasiet 4. lpp.

fotogrāfijas un citas liecības par aizgājušajiem laikiem, mēģināja vecās fotokartiņās atpazīt tagadējo Rēzekni.

Otrā ekspozīcija bija veltīta Latgales keramikai "Māla un uguns pārvērtību radīts brīnums" un tajā varēja apskatīt izcilāko keramiķu darbus.

Rēzeknes biedrībā notika Nedzirdīgo amatniecības darbu izstāde "Dabas veltes".

Pasākumā piedalījās 20 dalībnieki. Visinteresantākie darbi bija Antonijai Caicai. Viņas darbi "Pele", "Krabis", "Zirgs" un "Krokodils upē" izpelnījās vislielākās ovācijas. Interesanti darbi ("Vikingu kuģis" un "Zābaciņš") bija arī Reģīnai Parnačai. Pasākums guva lielu cilvēku atsaucību. Visiem izstāde ļoti patika. A. Caica bija vēl atnesusi sēnes, meža ogas.

OKTOBRĪ – LIEPĀJĀ RUDENĪGI PASĀKUMI

Ivars Kalniņš, foto Gundega Paņko

Liepājas reģionālā biedrība, tāpat kā citas, piedalās LNS projekta „Klusuma pasaule” realizācijā. Oktobrī liepājniekiem tika organizēti četri motivācijas pasākumi reintegrācijā komūnā un dzirdīgo sabiedrībā.

Saulainā oktobra svētdienā dalībnieki devās **pārgājienā „Pretim zelta rudenim”** pa vēju dzimteni Liepāju un tās apkārtni. Pilsētas parkā viņi iejutās īstās rudens noskaņās, vērojot dažādu sugu kokus,

krāsainas lapas, sauli un mākoņus debesīs... Un galvenais tika sasniegts – tā bija atbrīvošanās no ikdienas steigas, noguruma, stresa. Pārgājiena dalībnieki dalījās pieredzē, kā katrs pavada brīvo laiku.

Pasākuma organizatore Gundega Paņko atzīst: „Liepājnieku populārie atpūtas veidi ir kino apmeklēšana, izbraukumi, lauku darbi, pludmale, bet citiem diena paiet mājas darbos. Šis pārgājiens visiem nāks par labu vien kā atpūtas veids, bet arī kā pozitīvu emociju rosinātājs. Savdabīgais rudens skaistums visiem uzlabo garastāvokli pēc grūtas nedēļas.”

16. oktobrī čaklie liepājnieki sanāca uz talku. Viņi sakopa savu teritoriju, kurā LNS projekta „LNS – otrās mājas 2” ietvaros paredzēts uzcelt sociālās rehabilitācijas centru cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Visiem bija patīams prieks strādāt savai nākotnei. Lai piepildās viņu sapnis – pēc iespējas drīzāk redzēt pašiem savu „pili”.

Tematiskajā pasākumā „Zelta rudens” dalībnieki guva vairāk informācijas par vienu no skaistākajiem gadalaikiem – rudeni. Neizpalika ticējumi, sakāmvārdi. Katrs dalībnieks nolasīja dzejoli par rudeni zīmju valodā. Organizatore Gundega Paņko piebilst: „*Daži biedri domā, ka rudens ir drūms gadalaiks, bet tā krāsu bagātības skaistums, ja vien prot vērot, patiešām priecē. Reizēm cilvēkiem rudenī esot depresija, tāpēc dalībnieki saņēma šokolādi, lai uzlabotu garastāvokli.*”

Pasākumā „Zelta briedumā” tika godināti šī gada apaļo gadskārtu jubilāri. Jāatzīst, šajā gadā viņi bija kuplā skaitā – 15 gaviļnieki. Klātesošie jubilāri saņēma jaukus apsveikumus un dāvanas no draugiem, dalījās atmiņās par savu dzīves gājumu un piedalījās rotaļās.

Pasākums noritēja draudzīgā un sirsnīgā atmosfērā.

IZZIŅAS PASĀKUMI DAUGAVPILS BIEDRĪBĀ

Elvīra Čaika

Arī Daugavpils biedrībā projekta „Klusuma pasaule” ietvaros notiek dažādi pasākumi.

To vidū **tematiskais vakars „Skaista bij jaunība”**. Pasākuma apmeklētāji dalījās atmiņās – darba un dzīves pieredzē, iepazīstināja ar savas jaunības laika mantām, fotogrāfijām un nozīmīgākiem notikumiem savā dzīvē, demonstrēja senos apģērbus un kopīgi apguva melodeklamāciju „Ai jaunība, ai gaišie brīži”.

Latvisko tradīciju pasākuma „Miķeļdiena” apmeklētāji tika iepazīstināti ar tradīcijām, ticējumiem, laika paredzēšanu un paražām, dalījās savā pieredzēs par dažādu tautu tradīcijām, kuras viņi ievēro savās ģimenēs.

Pasākuma „Mūsu diena” dalībnieki tika iepazīstināti ar Nedzirdīgo dienas vēsturi un atzīmēšanas tradīcijām visā pasaulē, noskatījās plašu koncertprogrammu, tika iesaistīti dažādās spēlēs, atrakcijās un dejās.

Publiskās akcijas ietvaros notika ieskaits „dzirdīgo” pasaulē. Grupa devās uz fotoizstādi un iepazīnās ar vācu fotogrāfa Ditmāra Gotšalla fotoekspozīciju „Fotogrāfija – Vācija, 1965 - 1980” un tautas fotostudijas „Ezerzeme” piedāvāto fotoklāstu.

Tas bija vērtīgs izziņas pasākums, kas rosināja aktīvu domu apmaiņu un pozitīvas emocijas. ▲

Foto: Zigmārs Ungurs

PUBLICITĀTE: UZ STARTA – 2.12 KOMANDA ILZE KOPMANE

11.novembrī plaša nedzirdīgo ļaužu pulka priekšā KC „Rītausma” startēja 2.12 aktivitātes „Informācija kā nedzirdīgo sociālās iekļaušanas un rehabilitācijas pamatnosacījums” darba komanda.

Šī publiskā akcija „Aci pret aci” iecerēta, lai informētu pēc iespējas vairāk nedzirdīgo cilvēku, projekta klientu par pieejamiem pakalpojumiem, kas ieviesti un nodrošināti no šī gada jūlija, un to izmantošanu.

Aktivitātes īstenotāji katrs stāstīja par savu darbu.

Inese Immure vairāk pievērsās jauninājumiem šajā jomā

– videoziņām. Gunta Birnīte skaidroja uzzīņu servisa darba saturu. Ilze Kopmane un ziņu korespondenti Zigmārs Ungurs un Ivars Kalniņš pievērsās informatīvo izdevumu veidošanai – laikrakstam „Kopsoli”, ziņu jaunumiem mājaslapā, Juris Grundulis uz lielā ekrāna demonstrēja videoziņas.

Debates raisījās par informatīvo un tulka pakalpojumu atšķirību, par „dzīvo” informāciju uz vietas un video informāciju datorekrānā. Diemžēl lielākai daļai nedzirdīgo cilvēku vēl nav mājās pieejamas mūsdienu tehnoloģijas. Tātad jāgādā par vispusīgu infonodrošinājumu dažādā veidā – tāds bija secinājums pēc šīs tikšanās. ▲

SĀKUSIES KOMPLEKSĀS SOCIĀLĀS REHABILITĀCIJAS PROGRAMMAS REALIZĀCIJA

IVARS KALNIŅŠ

No 20. oktobra sākusies LNS projektā „Klusuma pasaule” paredzētās kompleksās sociālās rehabilitācijas programmas realizācija nedzirdīgajiem. Tās īstenošana notiek Sociālās integrācijas valsts aģentūrā (SIVA) trīs gadu periodā.

Sociālās rehabilitācijas programmā ir iekļautas dažādas nodarbības: datorapmācība, ķermeņa valodas izzināšana, psiholoģija, zīmju valodas pilnveidošana, vingrināšanās komunikācijas tehnikā, informatīvās nodarbības, psiholoģiskās rehabilitācijas vai fiziskās aktivitātes un dažādas relaksācijas procedūras.

Ar nedzirdīgajiem klientiem strādā dažādi speciālisti. Katra grupa vienu mēnesi, izmantojot šos programmas piedāvājumus, attīstīs un pilnveidos savas sociālās un darba prasmes, saņems noderīgu informāciju un galvenais – atbrīvosies no sasprindzinājuma ikdienas dzīvē un darbā.

Šobrīd šo pakalpojumu izmanto pirmā nedzirdīgo un vārdzirdīgo grupa – 8 dalībnieki: **Jelena Janeviča, Vita Kravale un Andris Fomins** (no Rēzeknes), **Normunds Sebris, Māris Evertovskis un Sergejs Beinārs** (no Cēsu rajona), **Līga Landrāte** (Valmiera) un **Lilīta Lukina** (Rīga).

Pašreiz gandrīz visi ir bezdarbnieki. Andris strādā, pusotru gadu nav bijis atvaļinājumā, tāpēc tagad viņš to arī izmanto šajā programmā. Normunds jau ilgu laiku veic gadījuma darbus galdniecībā, izpildot atsevišķus pasūtījumus. Līga agrāk strādājusi par bērnu darba pedagoga palīdzi. Tagad viņa ir individuālā darba uzņēmēja, pārdod pašas gatavotus rokdarbus. Vita kādreiz strādāja vietējā MRU par šuvēju. Māris un Sergejs strādājuši galdniecībā, bet firmas darbība sašaurinājās, un viņi palika bez darba.

Visi ir vienprātis: ja nav darba, jādomā, ko darīt, kā izmantot projekta piedāvātos pakalpojumus savas situācijas uzlabošanai. Šī iespēja nāk par labu arī savas personības attīstībai, rada pozitīvas pārmaiņas ikdienā, uzmundrina un iedrošina.

Kuras nodarbības jums vislabāk patika pirmajās nedēļās?

LILITA: Psiholoģija! Īpaši vērtīgie padomi, kā dzīvot saskaņā ar sevi un dzīvi vispār. Zīmju valodas nodarbības arī saistošas, man tās sniedza dažādu atklājumu.

MĀRIS: Man patīk datorapmācība. Psiholoģijas lekcijās, ko apmeklēju pirmo reizi, atklāju iespēju izzināt pats sevi. Izmantoju arī baseinu, jo peldēšana ir mans hobijs.

VITA: Relaksācijas pakalpo-

kāda laika pieradu, pat iepatikās. Zīmju valodas nodarbībās apguvu daudz jaunu zīmju.

ANDRIS: Datorapmācībā apguvu iemaņas fotomontāžā, to noteikti izmantošu tālākām vajadzībām.

NORMUNDS: Nodarbības, kur mācījāties lasīšanu, jutos, it kā atgriezies skolā. Grūti pierast, bet interesanti.

Līga, Sergejs un Māris uzinājuši daudzas jaunas lietas psiholoģijā. Visiem interesantas zīmju valodā atklātās jaunās zīmes, kā arī padziļinātās zināšanas datorapmācībā.

Vai bija kādas grūtības?

ANDRIS: Brīžiem grūtības sagādā lasīšana no lūpām, jo man, nedzirdīgam kopš

apsveru domu meklēt darbu ārēmēs.

JELĒNA: Strādāšu dažādās profesijās, vislabāk būtu jau apgūtājā krāsotāja profesijā. Vēlētos vēlreiz pabūt šeit, SIVA.

NORMUNDS: Ir sapnis – biežāk doties tūrisma braucienos un izzināt dažādu valstu vēsturi. Tas atkarīgs no naudas, ko spēšu nopelnīt.

VITA: Par nākotni tagadējā valsts ekonomiskā situācijā grūti spriest. Gribētos sameklēt labi atalgotu darbu.

MĀRIS: Vēlētos pēc kāda laika atkal būt SIVA un izmantot piedāvātos pakalpojumus. Varbūt aizbraukšu strādāt uz ārēmēm.

LĪGA: Daudz ko sapņoju, bet pastāv dažādi šķēršļi, lai

No Māra Evertovska personīgā arhīva

Ūdens fizioterapijas nodarbībās

jumi pēc nodarbībām labi organizēti. Mums kopā visiem ir jautri. Jauki būt arī būt jūras tuvumā.

LĪGA: Psiholoģija mani interesē kopš bērnības, esmu gandarīta par nodarbībām. Patīk rīta rosme, vienmēr uzlabo garastāvokli.

Jelena, Andris, Sergejs un Normunds arī atzina, ka vislabāk patīk psiholoģijas nodarbības, kurās viņi daudz ko atklāj par sevi, citiem. Gan Līgai, gan Sergejam patīk fizioterapijas nodarbības baseinā.

Ko jaunu uzzinājāt nodarbībās?

VITA: Lasīšana no lūpām, mutvārdu runas izkopšana – man tas ir jaunums, jo kādreiz skolā man to mācīja citādāk. Sākumā man nepatika, bet pēc

bērnības, šī māca ir pasveša.

VITA: Datorapmācībā man reizēm ir grūtības, īpaši tas attiecas uz Excel programmu. Pie rīta vingrošanas arī grūti pierast.

Jelēnai, Normundam, Mārim un Sergejam zināmas grūtības sagādā mutvārdu runas izkopšana, bet viņi atzīst, ka nodarbības pamazām sāk interesēt.

Savukārt Lilīta un Līga nesaskata nekādas grūtības.

Kādi ir jūsu nākotnes plāni?

LILITA: Gribētos izmācīties par frizieri.

SERGEJS: Apgūt metinātāja un kravas mašīnas šofera specialitāti vai strādāt autoservisā.

ANDRIS: Pagaidām turpināšu savu darbu, vienlaikus

sapņus realizētu. Tomēr, par nākotni domājot, ceru tikai uz to labāko.

Programmas vadītājs

IVARS KALNIŅŠ par šo grupu atzina: „Mums laimējies ar šo pirmo grupu. Milzīgs prieks redzēt, ka tā ātri vien izveidojās par saliedētu komandu, kur cenšas cits citam izpalīdzēt un būt kopā brīvajos brīžos.

Katru dienu notiek pārrunas par visām nodarbībām. Grupa grib saņemt visus pakalpojumus pēc iespējas maksimāli, nesūrojas par dzīves grūtumu, ir dzīvespriecīgi optimisti. Reizumis man pašam gribas atrauties no papīriem un būt ar viņiem, lai vienmēr gūtu labu noskaņu.” ▲

SOCIĀLĀS ZIŅAS: GARANTĒTAIS MINIMUMS, PĀBALSTI, MEDICĪNA

No šī gada 1. oktobra palielināts garantēto minimālo ienākumu (GMI) līmenis no 37Ls uz 40Ls (pieaugušajiem) un 45 Ls (bērniem). To piešķir pašvaldība (skaidrā naudā vai pakalpojumu veidā) personām vai ģimenēm, kas atzītas par trūcīgām. No 1. oktobra sociāliem pabalstiem paredzēti arī valsts līdzekļi.

29. oktobrī Saeima galīgajā lasījumā pieņēma grozījumus Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, kas paredz, ka turpmāk sociālo pabalstu varēs saņemt arī personas ar kredītsaistībām.

Likumā noteikti divi punkti: "Pašvaldības var noteikt labvēlīgākus nosacījumus ģimenes (personas) atzīšanai par trūcīgu, tai skaitā **var atzīt par trūcīgu ģimeni (personu), kurai ir parādsaistības.**"

Līdz šim Ministru kabineta noteikumi to aizliedza. Turpmāk arī personas ar kredītsaistībām varēs saņemt sociālo pabalstu, taču pašvaldībām būs tiesības izvērtēt kredīta veidu un lielumu, kāds varētu būt, lai saņemtu pabalstu.

Papildus obligātajiem pabalstiem pašvaldība var noteikt arī citus pabalstus pamatvajadzību nodrošināšanai. Uz naudā izmaksāto sociālās palīdzības pabalstu nevarēs vērst piedziņu.

Novērtējot ģimenes ienākumus, turpmāk vērā tiks ņemts arī ģimenes valsts pabalsts. Savukārt ienākumos neskaitāmajā summā iekļaus tikai pirmos 50 latus no vecāku pabalsta līdzšinējo 100 latu vietā.

KAS IR TRŪCĪGS UN KAS IR MAZNODROŠINĀTS?

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem ģimene atzīstama par trūcīgu, ja tās ienākumi uz katru ģimenes locekli pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz 50% no minimālās algas, (minimālā alga ir 180Ls) un ja tai: nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi un vērtspapīri; nav aizdevumu; nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai; nav noslēgts uztura līgums; neatrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā.

Trūcīgās personas statusu piešķir pašvaldība. Arī maznodrošinātas personas statusu piešķir pašvaldība, bet pēc saviem, nevis valdības noteiktiem kritērijiem.

KĀDU ATBALSTU MAZNODROŠINĀTIE SAŅEM

To nosaka katra pašvaldība pati atkarība no sava budžeta iespējām.

Piemēram, ģimene (persona) Rīgā atzīstama par maznodrošinātu, ja:

✓ tās ienākumi uz katru ģimenes locekli pēdējo triju mēnešu laikā nepārsniedz minimālo mēneša darba algu, izņemot gadījumus, ja dzīvokli dzīvo viens vecuma vai invaliditātes pensijas saņēmējs, kurš atzīstams par maznodrošinātu, ja viņa ienākumi nepārsniedz 125% no minimālās darba algas apmēra;

✓ tai nepieder īpašums, kuru var izmantot ienākumu gūšanai. Tātad atļauts viens transportlīdzeklis, kas tiek izmantots ikdienas vajadzību nodrošināšanai un ir vecāks par 7 gadiem, garāža ar platību 20 kv.m un zemesgabals, kuru nevar izmantot apbūvei; tai nepieder naudas līdzekļu uzkrājumi; tā nav izsniegusi aizdevumus; tā nav noslēgusi uztura līgumu; tā neatrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā.

LĒTĀKI MEDICĪNAS PAKALPOJUMI

No 1.oktobra ir spēkā valsts **daļēja kompensācija 13, 26 latu apmērā par jostas skriemeļu un ciskas kaula galviņu osteodensitometrijas izmeklējumu** osteoporozes pacientiem. Pacientam būs neliels līdzmaksājums, kura lielumu noteiks katrā medicīnas iestādē individuāli.

Saskaņā ar Ministru kabineta grozījumiem, kas stājās spēkā 3. oktobrī, pie oftalmologa jeb acu ārsta varēs doties **bez ģimenes ārsta norīkojuma** (ietaupot pacienta iemaksu ģimenes ārstiem – 1latu).

Par vizīti pie acu ārsta jāmaksā tikai pacienta iemaksa – pieci lati. Jāizvēlas tāds ārsts vai medicīnas iestāde, kas noslēgusi līgumu ar Veselības norēķinu centru (agrāko VOAVA).

AR VISU PIESARDZĪBU - PRET CŪKU GRIPU!

Speciālās vakcīnas pagaidām nav pieejamas. Ar ārsta recepti var lietot pretvīrusu tabletes "Tamiflu", "Relenza" (apm 20Ls). Bieži jāmazgā rokas, jāvēdina telpas, jālieto vitamīni un veselīgs uzturs. Mazāk kontaktu publiskās vietās!

Saslimšanas pazīmes līdzīgas gripai, bet temperatūra var būt vēl augstāka (40 - 42 grādi), pievienojas vemšana, sāpes kaklā utt.

Gripas veidus var noteikt tikai laboratorijas izmeklēšanā.

PAR RĪGAS TRANSPORTA ATLAIŽU IZMANTOŠANU

Uzmanību Rīgas e-talona lietotājiem, kam ir piešķirtas atlaides! Sekojiet savam statusa termiņam. Kuriem termiņš ir 1.novembris, ātri jāiet uz Rīgas Satiksmes klientu centriem.

Līdzī jāņem: e-talons, invalīda apliecība, pase, jauna izziņa par dzīvesvietu. Tad statusu pagarinās uz gadu. Neskaidrību gadījumos – laipni lūdzam pie J.Gromas, bet vēlams pieņemšanas laikos, ja nevar – tad sazināties pa SMS 26113655, lai norunātu laiku.▲

Ziņas vāca: **ILZE KOPMANE**

JŪS JAUTĀJĀT – MĒS ATBILDAM NR. 2

Vai dzirdes invalīdi var ātrāk iet pensijā?

Saskaņā ar likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumu 10.punktu ātrāk var pensionēties invalīdi uz mūžu, kuri dzīvo Latvijā, ja sasniegts likumā noteiktais pensionēšanās vecums un apdrošināšanas stāžs ir ne mazāks par 20 gadiem sievietēm un 25 gadiem vīriešiem. Pašlaik pēc šī punkta var pensionēties 57,5 gadu vecumā sievietes, kurām invaliditāte noteikta uz mūžu.

Diemžēl vīriešiem vairs no 2008.gada 1.jūlija šādu tiesību nav, jo pakāpeniskas pensionēšanās vecuma paaugstināšanas rezultātā jau ir sasniegts Latvijas Republikā noteiktais pensionēšanās vecums – 62 gadi.

Vai ārvalstīs dzīvojošie dzirdes invalīdi, kam ir Latvijas pilsonība, var saņemt invaliditātes pensiju vai sociālā nodrošinājuma pabalstu sakarā ar invaliditāti?

Visas pensijas un pabalstus piešķir Latvijas teritorijā dzīvojošām personām. Ja persona pēc pensijas piešķiršanas izbrauc uz pastāvīgu dzīvi ārvalstīs, invaliditātes pensiju turpina maksāt līdz noteiktajam invaliditātes termiņam, bet **piemaksa pie invaliditātes pensijas par apdrošināšanas stāžu līdz 1995.gada 31.decembrim tiek pārtraukta. Valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta izmaksu sakarā ar invaliditāti, izbraucot no valsts, arī pārtrauc.**

LR pilsoņiem, kas saņem kādu pabalstu, izbraucot no Latvijas ir pienākums par to ziņot VSAA. Pārmaksātas summas agri vai vēlū būs jāatmaksā.

Vai ārvalstīs dzīvojošie vecāki var saņemt piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta par bērnu invalidi?

Piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta neizmaksā ārvalstīs kopā ar bērnu dzīvojošiem vecākiem.

Cik maksā „Zaļā polise”? Vai par to var maksāt pa daļām?

Kopumā fiziskām personām piedāvā

Turpinājumu lasiet 7. lpp.

iegādāties deviņu veidu veselības apdrošināšanas polises. Polises cena atkarīga no izvēlētas polises programmas.

Ja tiek izvēlēta, piemēram, „Zaļā polise” (A1), kas ietver ambulatoru pakalpojumu pacientu maksu, tad polises cena ir 71 Ls. Savukārt, ja izvēlas „Zaļo polisi” (A1, A2), kas ietver pacientu maksu gan ambulatorās medicīnas iestādēs, gan slimnīcā, tad polise maksā 179 Ls.

Samaksu var veikt, sadalot to četros, bet pensionārs – sešos maksājumos, nemaksājot procentus. Sīkāka informācija par polišu veidiem: www.rskk.lv, turpat arī polises cena.

Vai bezdarbniekam ir tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu, ja viņš dodas meklēt darbu ārzemēs?

Bezdarbnieks, kurš saņem bezdarbnieka pabalstu Latvijā vai kuram ir noteiktas tiesības šā pabalsta saņemšanai, var doties darba meklējumos uz kādu no ES valstīm un turpināt saņemt bezdarbnieka pabalstu no Latvijas līdz trīs mēnešiem.

Pabalsta apjomu nosaka Latvija. Tā izmaksu bezdarbniekam veic tās valsts nodarbinātības dienests, kurā tiek meklēts darbs.

Lai varētu saņemt bezdarbnieka pabalstu citā valstī, personai:

- ✓ jābūt LR pilsonim (var būt arī izņēmumi);
- ✓ jābūt reģistrētai Nodarbinātības valsts aģentūrā kā bezdarbniekam vismaz četras nedēļas pirms izbraukšanas no Latvijas;
- ✓ jānododas uz citu valsti tikai darba meklējumos;
- ✓ VSAA jāpieprasa E 303 sertifikāts, kas apstiprina bezdarbnieka tiesības uz Latvijas bezdarbnieka pabalstu.

Ja trīs mēnešu laikā ārvalstīs darbs nav atrasts, tad ir tiesības saņemt pabalstu, tikai ja atgriezies Latvijā trīs mēnešu perioda beigās.

Konsultēties iespējams jebkurā VSAA nodaļā personīgi, sūtot jautājumus uz elektronisko adresi konsultacijas@vsaa.lv Informāciju iegūt var arī VSAA mājas lapā www.vsaa.lv.

IEVĒRĪBAI!

Visos šajos un citos jautājumos plašāku informāciju varat saņemt arī LNS Informācijas centrā, Rīgā, Jāņa sētā 5. Laipni lūgti visi!

PIE MUMS UN ĀRZEMĒS PAR ASINS NODOŠANU

ILZE KOPMANE

„KS” lasītāji interesējās: „Vai nedzirdīgie var nodot asinis kā donori?”

Situāciju skaidroja Valsts asinsdonoru centra Donoru atlasē Irēna Danilāne.

Katru gadu donoru asinis palīdz izdzīvot un saglabāt veselību tūkstošiem slimnieku dažādos gadījumos – traumās cietušiem, ķirurģiskās operācijās, dzemdībās u.c. Asinis ir ārkārtīgi nepieciešamas, taču ne visi var tās nodot (tādu ir ap 20% cilvēku).

Lūk, iemesli, kuru dēļ asinis NEKAD nedrīkst nodot! Tās ir saslimšanas: AIDS, epilepsija, vīrusi hepatīti, sifiliss, leikoze, hroniska narkomānija, bronhiālā astma, hroniskas sirds asinsvadu slimības, ļaundabīgie audzēji, cukura diabēts, Jakoba – Kreicfelda slimība, centrālās nervu sistēmas un maņu orgānu bojājumi.

Donoru centrs nepraktizē arī asins pieņemšanu no nedzirdīgajiem/vāj-

Foto no www.easyget.com

dzirdīgajiem cilvēkiem, pamatojoties uz to, ka nav iespējams veikt pilnīgu informācijas ievākšanu par viņu veselības stāvokli vizītes laikā pirms asins nodošanas. Bet tas ir ļoti svarīgi, lai nekaitētu ne pašam asins devējam, ne arī it īpaši tam cilvēkam, kuram asinis pārlies.

Diemžēl ne visi cilvēki ir godīgi un nesavtīgi. Ir arī tādi, kas asinis nodod, lai gūtu sev labumu (naudu, brīvdienas utt.). Tāpēc tik liela nozīme ir iepriekšējai sarunai.

Ja tiktu garantēta kvalificēta tulka klātbūtne,

līdzšinējo praksi varētu pārskatīt.

No redakcijas: LNS Komunikācijas centra vadītāja **E. Vorslova** viedoklis: „Iespēju nodrošināt tulka bezmaksas pakalpojumu asins donoriem nosaka valsts finansējuma apjoms un adresācija tikai sociālo jautājumu risināšanai.

Šobrīd tāds pakalpojums nav pieejams. Iespējams, situācija mainīsies 2011. gadā, kad tulka pakalpojumus varēs saņemt jebkurā situācijā noteikta limita ietvaros”.

KANĀDĀ NEDZIRDĪGIE ZIEDO ASINIS

Kanādas Asins donoru centrs uzsācis projektu, kas atvieglo nedzirdīgajiem un vājdzirdīgajiem cilvēkiem ziedot asinis. Līdz šim viņi varēja ziedot asinis tikai tad, ja spēja rakstiski sazināties angļu vai franču valodā.

Taču tagad, sadarbojoties Kanādas Nedzirdīgo biedrībai un Zīmju valodas tulkus asociācijai, donoru centrs var nodrošināt nedzirdīgos un vājdzirdīgos donorus ar zīmju valodas tulka pakalpojumiem asins, nodošanas procesā.

„Tas ir liels solis uz priekšu, lai daudziem cilvēkiem atvieglotu iespēju kļūt par asins donoriem un palīdzēt saviem tautiešiem,” saka Asins donoru centra vadītājs Dr. Greiems Šers. „Tā kā nepieciešamība pēc asinīm ir liela, mēs ceram uz veiksmīgu sadarbību ar nedzirdīgo kopienu, lai iedrošinātu cilvēkus kļūt par donoriem.”

„Nedzirdīgo biedrība ir savīļnota, ka Asins donoru centrs padarījis savus pakalpojumus pieejamākus nedzirdīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem,” atzīst Nedzirdīgo biedrības prezidenta sabiedrisko attiecību padomnieks Gerijs

Malkovskis. „Šis jaunievedums nodrošina, ka nedzirdīgie un vājdzirdīgie donori var nodot asinis ar drošu pārliecību par pilnīgu šī procesa izpratni.”

Lai izmantotu šo jauno pakalpojumu, donoriem, pierakstoties uz vizīti, tikai jānorāda uz zīmju valodas tulka nepieciešamību. Tālāk donoru centrs pieteiks tulka pakalpojumu Zīmju valodas tulku asociācijā.

„Sadarbība ar Zīmju valodas tulku asociāciju nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu saskaņā ar tulku ētikas kodeksu un profesionālā darba noteiktām prasībām,” atzīmē Kolīna Friela, minētās asociācijas prezidente. „Tulku asociācija ir gandarīta par iespēju piedalīties šī pakalpojuma nodrošināšanā nedzirdīgajiem un vājdzirdīgajiem asins donoriem.”

Nedzirdīgā Luisa Baklija, kas pati pirmā ziedojuši asinis, par jauno iespēju saka: „Tas ir nozīmīgs solis, lai nedzirdīgajiem donoriem atvieglotu asins ziedošanu. Es esmu lepna, ka pirmā izmantoju šo iespēju – ziedot asinis ar zīmju valodas tulka palīdzību.” ▲

PĒTERA VILISTERA tulkojums no interneta materiāliem

Ko mums nozīmē...
Sākumu lasiet 2. lpp.

PAŠU SVĒTKI SKAISTĀKIE — SAVĀ ZEMĒ, LATVIJĀ

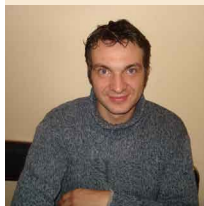

JURIS SMONS, *pensionārs*

Kaut arī vairs neesmu Jūrmalas grupas vadītājs, tomēr savējiem palīdzu, cik un kā vien varu. „Kopsoli” abonēju un izlasu pilnīgi visu, interesanti. Vēl pārku arī „Latvijas Avīzi”, lai zinātu, kas valstī notiek. Labi tai neklājas, bet žēloties negribu, redz, tagad dabūsim noņemto pensiju atpakaļ.

Svētki? Var teikt, ka tie man jau garām, jo šogad labi atpūtos Adleras kūrortā pie Melnās jūras. Braucu uz turieni ar vilcienu 36 stundas. Bija interesanti vērot Krievijas dzīves ainas un it kā atgriezties jaunībā, kad nācās būt Gelendžikas nedzirdīgo sanatorijā. Labi bija arī šoreiz.

Vēl jauki svētki bija pašu „Rītausmai” 40 gadu jubilejā – visi kopā, draudzīgi un skaisti nosvinējām. Lai ilgs un skaists mūžs mūsu LNS, „Rītausmai” un, protams, Latvijai.

ALVIS OZOLIŅŠ, *strādnieks*

Dzimtenē man klājas labi. Man patiesi žēl, ka Latviju piemeklē dažādas problēmas.

Daudziem latviešiem nav darba, daudzi nespēj atmaksāt kredītus. Dažādu nodokļu paaugstināšana būtiski ietekmē valsts ekonomiku. Cilvēki krīt depresijā. Latvijai steidzīgi jāatgriežas tādā līmenī kā agrāk, pat labākā. Mūsu Latvija vienmēr ir bijusi stipra, tā noteikti atveseļosies, valsts izklūs no ekonomiskās krīzes.

Latvijas dzimšanas dienā vienmēr izjūtu svētku noskaņu. Kopā ar dēlu brauksim uz Rīgu vērot uguņošanu.

DACE BRŪVERE, *pavāre*

Latvijā jūtos labi. Esmu pagaidām nodrošināta ar darbu. Ja tas nebūtu, tad gan nezinātu, ko iesākt. Laiks vienmēr rāda ceļu.

Sapņoju par to, lai Latvija izķepurotos no lejupslīdes un nenogrimtu. Cilvēki ir kļuvuši skumjāki, vēroju – no viņu sejas pazūd smaidi. Viņiem atņem pašu svarīgāko – darbu. Valdībai vairāk vajadzētu domāt par katru cilvēku. Es vēlētos redzēt vairāk smaidīgu un laimīgu cilvēku.

Lai arī kas patlaban notiek ar Latviju, tā tomēr ir mana dzimtene. Novēlu tai labu veselību un spēcīgu ekonomiku!

ELITA KRONBERGA, *šuvēja*

Latvija tagad ir nospiesta un nelaimīga. Pastāv visādi riski: darbavietas samazinās, labklājības līmenis slīd uz leju. Pārdzīvojam par skolu reformu un veselības nozares sašaurināšanos mūsu valstī.

Agrāk Latvijas dzimšanas dienā vienmēr izjūtu svētku noskaņojumu, tagad tas iet mazumā. Tas saistīts ar jau minēto situāciju mūsu valstī. Atliek cerēt, ka pratīsim saņemt un pārvarēt visas grūtības kā mūsu tēvu tēvi. No nabadzības mēs neizputēsim, bet vajadzēs daudz strādāt, tad galu galā jau būs labi.

Nedzirdīgo kopiena ir maza tautas daļiņa, vieni paši neko neiespēsim, bet visi kopīgi varam pārvarēt krīzi.

ALDIS ĀDAMSONS, *Liepāja:*

Dzīvojam lielā neziņā Domājot par Latvijas svētku dienu, vienmēr nāk prātā tās neizsakāmās sajūtas, kas mani pavada visu dzīvi, kaut arī radās pirms vairāk nekā 20 gadiem. Tas bija „Baltijas ceļš”, kurā sadevāmie rokās par godu mūsu tautas Brīvībai. Pēc tam līdzīgi jutos, kad šogad nostājos startam skrējienā „Sirdspuksti Baltijai”. Un vēl – skaisti svētki izdevās par godu Latvijas 90. gadadienai.

Šādos notikumos piedaloties domās vēlu savai Latvijai ilgu un laimīgu mūžu, tautu, kas mīl savu zemi, rūpējas par to un ir kopā ar to gan grūtībās, gan priecīgos brīžos.

Novēlu arī, lai mēs visi kopā godam pārdzīvotu krīzes laiku – satiecībā, atbalstot citam citu un darot katrs un arī kopā, kas vien mūsu spēkos, lai grūtie pārbaudījumi ātrāk beigtos un sāktos valsts augšupeja.

Jāatzīstas, ka šogad īstas svētku sajūtas nav, jo valstij tik slikti klājās, pie tam visas pārmaiņas joprojām notiek uz lejas pusi. Kas man pietrūkst – tas, ka nav nākotnes redzējuma. Bet katram gan personiskā dzīvē, gan jo īpaši globālā, valsts mērogā jājūt, jāredz kāda perspektīva, mērķis. Tagad mēs dzīvojam lielā neziņā par savu valsti, tāpat arī par savu nākotni, un tas man liek justies ļoti slikti.

Cenšos gan nepadoties. Vismaz savā biedrībā esam optimisti. Ceram, ka sāksies mūsu jaunās mājas celtniecība, rīkojam pasākumus, notiek arī mēģinājumi Ziemassvētku koncertam 17. decembrī pl. 17 Olimpiskās halles Rožu zālē kopā ar dzirdīgajiem.

Otro gadu mācos Nemateriālā kultūras mantojuma aģentūras Latvijas Deju skolā – 5. Tur pilnveidoju savas kā deju kolektīva vadītāja prasmes, kuras praktiski pielietuju nedzirdīgo klubā, vadot liepājnieku deju kolektīvu. Šajos brīvvalsts gados esmu pabeidzis arī Liepājas Pedagoģisko akadēmiju un strādāju J. Čakstes Liepājas 10. vidusskolā par profesionālās izglītības skolotāju.

Uzskatu, ka gan es, gan man pazīstamie cilvēki, arī LNS ļaudis pietiekami daudz esam darījuši un darām, lai mēs kā Latvijas pilsoņi varētu gaidīt sapratni, atbalstu un taisnīgu sociālo politiku arī no valsts. Pagaidām atliek vien cerība, kas pamazām zūd.

Teksts un foto: IVARS KALNIŅŠ.

MĪLI SVEICAM

Mūsu laiks mums atvēlēts ne tikai darbam, steigai un rūpēm. Ir svarīgi pa reizei apstāties un padomāt: kāda jēga ir tam, ko es daru, ko no tā gūst citi un es pats, mana dvēsele. Arī dzimšanas diena ir tāda reize.

Tad jāatrod laiks ne tikai apsveikumu pieņemšanai un viesu uzņemšanai, bet arī brīdim izvērtēt - kā būt, kā rīkoties tālāk, ko nedarīt, bet kas noteikti jāizdara. Vēlam, lai jums nead nav jāteic: "Man nav laika."

90

21. XII Marija
ŠKIRMANTE,
Rīgas biedrība

80

20. XII Jānis JAURĒNS
– JURKA,

Rīgas biedrība

21. XII Regīna CĪRULE,
Rīgas biedrība

21. XII Veneranda
BEĻAVSKA,

Rīgas biedrība

70

5. XII Valentīna
MELBĀRDE,
Ventspils biedrība

13. XII Otomārs
ZAKREVSĶIS,

Rīgas biedrība

31. XII Marta CEPLĪTE,
Rīgas biedrība

60

16. XII Nikolajs
SAVENKO,
Rēzeknes biedrība

55

12. XII Arkādijs
KURMEĻOVS,
Daugavpils biedrība

50

15. XII Inita
PUHOVSKA,
Rīgas biedrība

5. XII Valērijs
VINOGRADOVS,
Rēzeknes biedrība

"Mēs nerunājam
sliktu ne par vienu
cilvēku, bet teicām
visu labo, kas mums
zināms." "KS".
Nākamais numurs
18. decembrī